

Päiväys: 20.07.2011

Edellinen päiväys: 15.03.2011

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1. Tuotetunniste**

Kauppanimi
Sievert Propan Gas
Tunnuskoodi
2208
Reach-rekisteröintinumero

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus
Polttoaine
Toimialakoodi TOL G466
Käyttötarkoituskoodi 27
Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen
Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja
(Jakelija) Oy Finnflame Ab
Katuosoite Riihitontuntie 14
Postinumero ja -toimipaikka 02200 Espoo
Postilokero
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin 09 525 9360
Telefax 09 5259 3636
Sähköpostiosoite info@finnflame.fi
Y-tunnus 0740832-4

1.4. Hätäpuhelinnumero

09-471977, Myrkytyskeskus HUS, Stenbäckinkatu 11, 00029 HUS

2. VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

F+ , R12 Erittäin helposti syttyvä

2.2 Merkinnät

F+ , R12 Erittäin helposti syttyvä kaasu
S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa
S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto
S16 Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty

2.3 Muut vaarat

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA			
Vaaraa aiheuttavat aineosat			
CAS/EY-numero ja rekisteröintinumero	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
74-98-6	Propaani C ₃ H ₈	100 til-%	F+, R12

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

- 4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**
Tukehtuminen on salakavalaa, koska oireet tulevat viiveellä ja uhri havaitsee ne usein miten liian myöhään.
- 4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet**
Jos kemikaalia on hengitetty: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää. Hakeudu lääkäriin.
Altistunut on siirrettävä raittiiseen ilmaan puoli-istuvaan asentoon, Jos hengitysvaikeuksia, on hänelle annettava happea tai tekohengitystä. Lääkäri on kutsuttava paikalle välittömästi.
- 4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**
JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Huuhto/suihkuta iho vedellä. Riisu ja pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Hakeudu lääkäriin.
Saastunut vaatetus riisuttava ja ihoa huuhdeltava runsaalla ruumiinlämpöisellä vedellä. Kuuma vesi tai ihon hierominen pahentaa vauriota. Jos ihoärsytys jatkuu, on hakeuduttava lääkäriin. Nestemäisenä saattaa aiheuttaa paleltumavammoja. Saastuneet vaatteet tulee puhdistaa ennen seuraavaa käyttökertaa. Ei kuitenkaan kotipesukoneessa.
JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Altistumisen tapahduttua tai jos epäillään altistumista: Hakeudu lääkäriin.
JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: EI saa oksennuttaa. Hakeudu välittömästi lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1. Sammutusaineet**
Jauhe, hiilidioksidi, hiekka
- 5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
Tulipalon sattuessa räjähdysvaara.
Vesi
- 5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
Tulipalon sattuessa: Evakuoi alue. Sammuta palo etäältä räjähdysvaaran takia.
Jos tulipalo ja ainemäärät ovat suuret: Evakuoi alue. Sammuta palo etäältä räjähdysvaaran takia.
Tulipalon sattuessa: Sulje vuoto, jos sen voi tehdä turvallisesti.
Räjähdysvaara ilmaa raskaamman kaasun kerääntyessä syvennyksiin tai suljettuihin tiloihin sekä säiliöiden kuumetessa (paine säiliöissä kasvaa).
Käytä vettä paloalueelle jääneiden säiliöiden jäähdyttämiseen ja höyryjen sitomiseen. Liekkeihin jääneitä säiliöitä on jäähdytettävä riittävän etäisyyden päästä vedellä, kunnes palo on sammutettu ja säiliöt ovat jäähtyneet. Säiliöt voidaan siirtää pois alueelta, jos se on mahdollista tehdä vaarattomasti.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Tulipalon sattuessa: Evakuoi alue.
Estetään ulkopuolisten pääsy vuotoalueelle ja ohjataan alueella olevat tuulen yläpuolelle. Vältetään avotulen tekoa (räjähdysvaara).
- 6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Estetään kaasun pääsy viemäriin ja vesistöön. Sattuneista vahingoista ilmoitettava pelastusviranomaisille.
- 6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Valvottu haihdutus tai poltto, huomioitava palo- ja räjähdysvaara.
- 6.4. Viittaukset muihin kohtiin**

7.	KÄSITTELY JA VARASTOINTI
7.1.	Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä tiiviisti suljettuna. Estä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. Säiliöt suojattava iskuilta ja kuumuudelta.
7.2.	Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet Varastointi hyvin tuuletetussa, kuivassa tarkoituksenmukaisessa paikassa, ei kuitenkaan kellarissa, portaiden alla tai kulkureitin varrella. Maksimilämpötila +50 ast. C.
7.3.	Erityinen loppukäyttö
8.	ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET
8.1.	Valvontaa koskevat muuttujat
	HTP-arvot Propani 800 ppm, 1500 mg/ m3 (8 tuntia), 1100 ppm, 2000 mg/m3 (15 min)
	Muut raja-arvot
	DNEL
	PNEC
8.2.	Altistumisen ehkäiseminen
	Tekniset torjuntatoimenpiteet Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä tiiviisti suljettuna. Estä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti.
	Silmien tai kasvojen suojaus Käytä kasvojen suojainta käsiteltäessä varsinkin nestemäistä nestekaasua.
	Ihonsuojaus Käytä suojavaatetusta käsiteltäessä varsinkin nestemäistä nestekaasua.
	Käsien suojaus Käytä suojakäsineitä käsiteltäessä varsinkin nestemäistä nestekaasua.
	Hengityksensuojaus
	Ympäristöaltistumisen torjuminen
9.	FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET
9.1	Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot
	Olomuoto
	Haju
	Hajukynnys
	pH
	Sulamis- tai jäätymispiste
	Kiehumispiste ja kiehumisalue
	Leimahduspiste
	Haihtumisnopeus
	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)
	Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja
	Höyrynpaine
	Höyryntiheys
	Suhteellinen tiheys
	Liukoisuus (liukoisuudet)
	Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi
	Itsesyttymislämpötila
	Nesteytetty kaasu
	Hajustettu, makeahko
	- 42 ast. C
	- 100 ast. C
	> 455 ast. C
	9 bar (+20 ast. C)
	0,500 kg/m3
	Liukenee jonkin verran veteen.

Hajoamislämpötila
Viskositeetti
Räjähätvyys
Hapettavuus

2,1 til-% - 9,5 til-%

9.2. Muut tiedot

Jos nestemäinen propaani/butaani joutuu kosketuksiin sellaisten esineiden kanssa, joiden lämpötila on sen lämpötilaa korkeampi, aiheutuu rajua kiehumista ja roiskeita.

10.	STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS
10.1.	Reaktiivisuus
10.2.	Kemiallinen stabiilisuus
10.3.	Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus
10.4.	Vältettävät olosuhteet Varjeltava kaasusäiliöitä putoamisilta ja iskuiltä (kaasua vapautuu>räjähdyksvaara). Suojeltava lämmöltä (säilytys alle + 50 ast.C).
10.5.	Yhteensopimattomat materiaalit Voimakkaasti hapettavat aineet.
10.6.	Vaaralliset hajoamistuotteet Hiilimonoksidi (CO) on myrkyllinen kaasu/höyry.
11.	MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT
11.1	Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

Tälle tuotteelle ei ole tehty myrkyllisyystestejä.

Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

Neste aiheuttaa paleltumavammoja. Kaasu ei ärsytä silmiä, ihoa eikä hengitysteitä.

Herkistyminen

Nestekaasun ei oleteta olevan ihoa herkistävää.

Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Elinkohtainen myrkyllisyys (kerta- tai toistuva altistuminen)

Nestekaasu ei ole mutageeninen.

Aspiraatiovaara

Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Nestemäisenä tuote aiheuttaa paleltumia iholla. Korkeat höyrypitoisuudet vaikuttavat narkoottisesti. Suuret pitoisuudet aiheuttavat tukehtumisvaaran happea syrjäyttämällä. Vaarallista hengittää: Propaani/butaani on hieman narkoottista ja saattaa erittäin väkevässä muodossa ärsyttää limakalvoja ja aiheuttaa tukehtumisen. Tukehtumisvaikutus on suhteessa hapen osapaineen laskemiseen hengitysilmassa, jossa on propaani/butaani-seosta ja ilmaa. Kun happipitoisuus on alentunut kolmeen neljäsosaan tai sen alle normaalista, tukehtumisen tunne syntyy. Keho tulkitsee tämän hapenpuutteen ja reagoi (pitoisuus 50 til-% propaani/butaani ilmassa) voimakkaana tukehtumisoireina kuten vaikeutena hengittää ja hyperventilaationa ja samanaikaisesti heikentyneenä reaktiokykynä ja huonontuneena lihaskordinaationa. Vakavimmissa tapauksissa (pitoisuus 75 til-% propaani/butaani ilmassa) se saattaa aiheuttaa tiedottomuutta ja kuoleman.

12.	TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE
12.1.	Myrkyllisyys Ei tunnettuja ekologisia vahinkoja.
12.2.	Pysyvyys ja hajoavuus Haihtuu ilmaan.
12.3.	Biokertyvyys
12.4.	Liikkuvuus maaperässä
12.5.	PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Hävitä sisältö/pakkaus paikallisten/alueellisten/kansallisten/ kansainvälisten määräysten mukaisesti
Tyhjiä säiliöitä ei saa rikkoa eikä polttaa.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1. YK-numero

1978

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Aerosoli, syttyvä

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

23 syttyvä kaasu

14.4. Pakkausryhmä

14.5. Ympäristövaarat

Ei tunnettuja ekologisia vahinkoja.

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

14.7. Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Seveso luokka 8. erittäin helposti syttyvät (huomautuksessa 3c).

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Tuotteelle ei ole suoritettu kemikaaliturvallisuusarviointia.

16. MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon

Lyhenteiden selitykset

Tietolähteet

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

R12 Erittäin helposti syttyvä.

S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.

S16 Eristettävä sytytyslähdeistä - Tupakointi kielletty.

Työntekijöiden koulutus